

Forfatter: Winther, Christian

Titel: EN AFTENSCENE

Citation: Winther, Christian: "EN AFTENSCENE", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. 269. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-winterchr03val-shoot-workid88020.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

EN AFTENSCENE.

I et rummeligt og meget rigt decoreret Værelse sad en Mand ved sit Skriverbord, som var stillet midt paa Gulvet, og skrev meget ivrigt med en utrolig fiin Haandskrift i en stor Foliant. Salens Smykke bestod for det Meste i store Boghylder og Skabe, hvis halvaabne Døre lod see en Mængde physiske og chemiske Instrumenter, Kolber og Retorter og deslige, Antiquiteter og Kunstsager. Ovenpaa Skabene stode Buster af Oldtidens berømte Mænd og paa Siderne hængte en Deel tørrede Planter i Glas 270 og Ramme. De tomme Pladser paa Væggene vare udfyldte med Skilderier, tildeels Efterligninger af udmærkede Maleres Arbejder, deels italienske Landskaber, blandt hvilke især flere Udsigter fra Omegnen af Florents. I et Hjørne stod en Afstøbning af den saakaldte mediceiske Venus og lige ved Siden af var et qvindeligt Skelet stillet i samme Attitude som Gudinden. Ligeoverfor Skriverbordet hængte et herligt malet qvindeligt Portrait saaledes, at den Arbejdende, naar han saae op, strax maatte møde de characteristiske, sorte, ildfulde Øine, der med kjærligt Veemod syntes at søge hans Blik. Paa den rigtforgyldte og smukt udarbejdede Ramme var øverst anbragt en hertugelig Krone. Loftets rige, hist og her forgyldte Stukkatur, der forestillede en Krands af Genier, hvis Arme og Been i Hautrelief stak frem af Skyerne, de svære, lange Damaskes Gardiner, der ganske dækkede Vinduerne og holdt Novemberkulden borte, saa at man neppe hørte Stormen, der larmede udenfor, et saare kunstigt Seierværk, som stod paa Kamingesimsen og den Lærdes eget Udvortes, hans Holdning, hans Klædedragt, Alt antydende Rigdom og Kjendskab til meget Mere, end hvad eet Land havde kunnet yde ham. Eiermanden kunde omtrent være halvhundrede Aar gammel; paa sit udtryksfulde, kraftige Hoved, hvis mørke Øine beskyggedes af stærke Bryn, bar han en stor og meget rigt og siirligt buklet Allongeparyk, hvis brede Bukler bedækkede hans Skuldre. Den sorte Fløiels Dragt fremhævede det yderst fine, sneehvide Linned, som viste sig, hvor Vesten var aaben og ved Haandledet, og de krusede Kniplingsmanchetter lagde sig langt ud over et Par veldannede 271 Hænder, hvis smalle, langagtige Fingre vare smykkede med et Par Ringe med antique, skaarne Stene,

Uhret slog sex klare Slag og spillede et lille Seerstemmigt Stykke. Da hævdede Manden pludseligt sit Hoved, lagde Pennen bort, kastede sig tilbage i den høiryggede, med Plysch betrukne Lænestol og lod sine alvorlige, tankefulde Øine, man kunde næsten sige, med dyb Længsel, hvile paa det deilige Portrait, der smilede ned til ham. Ligesom vækkende sig selv af en Drøm, strøg han sig hurtigt over Ansigtet, reiste sig og gik over Gulvet for at trække i Klokkestrængen. Han haltede paa venstre Fod.

Lidt efter aabnedes Døren og den Lærdes gamle, graahaarede Tjener traadte ind med en stor Kappe hængende over den ene Arm, en sort Baret og en Stok i den anden Haand. Han satte langsomt Lygten paa Gulvet, lagde Kappe og Baret paa en Stol og gav sig til at ordne paa sin Herres Dragt; Alt under den dybeste Taushed. Medens han med Børsten just var ivrigst beskjeftiget, drog han et dyb Suk.

»Hvad feiler Jer nu igjen, *Martin?*« spurgte Herren smilende og i en venlig Tone.

»Hvad *jeg* feiler?« svarede den gamle, vindtørre Person i en meget gnaven Tone, »jeg feiler ingen Ting!«

»Der maa dog være noget i Veien med Jer, *Mars tin!*« vedblev Herren roligt og taalmodigt, »siig mig det kun! lad mig høre!«

»*Høre?*« svarede *Martin* med et æddikesuurt Smil i det magre Ansigt, »det kan kuns lidt hjælpe at tale til Jer om det, Herr Doctor! Høre *vil* I ikke, og see *kan* I ikke!«

272

»Siig kun frem! Hvad er da det, jeg hverken *vil* høre eller *kan* see? I gjør mig ganske nysgjerrig, *Martin!*«.

»Seer I vel, Herr Doctor!« sagde *Martin*, idet han standsede med sin Børsten og satte begge de trætte Næver i Siden, »seer I, der er nu den gamle *Susanne*, vor Huusholderske, det er dog et respectabelt Qvindemenneske, som ikke pleier at fare med Løgn, og hun vil sætte sin Himmerigs-Part i Pant paa, at Junker *Povisk* - Herren kjender det Navn altfor vel - render efter Jomfruen, at han digter Elskovs-Viser til hende, kalder hende sin Rosensblomst og saadan Noget, synger dem for hende, og besøger hende hver Dag, Gud lader skabe; men Doctoren træffer ham aldrig der! Og denne Monsieur burde dog rigtignok betænke, hvad Herren har gjort for ham!«

»A, hvad veed Du, gamle *Martin?*« afbrød Doctoren ham.

»Hvad jeg veed? har ikke den gamle *Susanne* fortalt mig det Hele, Rub og Stub? Var ikke Herrens Herr Fader - nu er han salig hos Gud! - var han ikke Præst paa denne Junkers Herr Faders Gods? Jog ikke Herremanden, Herr *Povisk*, Herrens Herr Fader fra Huus og Hjem som en Hund og det med Vold og Uret?

Laae saa ikke lang Tid efter, da Herren og jeg vare komne hjem fra den lange Reise, denne Vindspiller af Junker syg og daarlig her i Kjøbenhavn og kunde hverken leve eller døe, og de andre Doctorer, Mester *Fuiren* og Mester *Zahlmann* og Doctor *Bonerius*, gik de ikke allesammen til ham og lappede paa det usle Skind; men kunde *de* holde Pjalterne sammen? Saa blev da Herren hentet, og 273 da saa Herren Kavde seet paa ham og skrevet ham en Lægedomsdrik op og kom næste Dag for at see til ham, havde han saa taget den ind? Nei, mæn Havde han ikke! Han tænkte i sit onde Hjerter, at Herrens Hjerter ogsaa var ondt, han var bange, at Herren vilde hevne sig paa ham for al den Tort og Uret, der var skeet Herrens Herr Fader ved den gamle Herr *Povisk*. Men saa taledes Herren Alvors og Fredens Ord til den Unge og fik ham trøstet og fik ham til at tage ind, hvad godt var mod Sygdommen, og saa kom han sig og er nu saa rask og frisk paa det, som Nogen, der spanker med vide Pumphoser, høirød Plumage i Hatten og Kaarden under Armen her paa vore Gader!«

»Naa, saa Alt det har den gamle *Susanne* fortalt Jer, *Martin*? men hvad Ondt er der i det?«

»Hvad Ondt? deri er intet Ondt; men at denne samme Junker, paa hvis Hoved Herren har sanket gloende Kul -«

»Det var jo ikke ham, gamle Daare! der mishandlede -«

»Ja, det er det samme! det var dog hans Blod! Denne Junker, siger jeg, han er nu saa utaknemlig og vil berøve Herren - - ja, men sandt er det, *Hun* burde skamme sig langt mere; men hun har da heller ikke bedre Forstand, at hun kan kaste sine Øine paa en slig Fant, naar hun har en Fæstemand, der havde kunnet, hvis han havde villet, være Huusbond til *saadan* en Engel - Gud glæde hende!«

Ved disse Ord holdt *Martin* atter op at børste, og baade hans og Herrens Øine faldt uvilkaarligt og ligesom andægtigt hen paa det deilige, qvindelige 274 Portrait, der fra Væggen i Lampens stærke Belysning saae ned til dem.

»Ja - hold nu op! det er meer end nok baade af det Ene og det Andet!« sagde den Lærde rask, og vendte sig som utaalmodig til Stolen, kastede Kappen om Skuldrene, greb Stok og Baret og gik hurtigt foran den gamle Tjener, der bar Lygten.

Det var mørkt og eensomt paa Gaden; Vinden dreiede de pibende Skildter og klappede med Vinduesskaaderne, hist og her øinedes en enkelt Vandrer, ligeledes ledsaget af en Lygte, der maatte vise Foden Vei paa den ujævne Steenbro og advare for Rendestenene, der ved Regnen vare blevne til rivende Strømme, og det varede længe, inden Øiet, bortvendt fra Lygtens tarvelige Lys, kunde vænne sig til og gjennemtrænge Mørket og skjelne Omridsene af de spidsgavlede Huse med deres Bislag og Karnapper og af Træerne, der, hvislende i Vinden, hist og her stode langs med Husene. Den Lærde og hans gamle tause Følgesvend dreiede just om i en Gade, hvor de paa den ene Side havde en høi Haugemuur, og for Enden af hvilken de kunde skimte to runde, spidse Taarne i Ringmuren. Ned ad Dørtrappen fra et hvidmalet, anseeligt Huus saaes en sort Figur, indsvøbt i en Kappe, at snige sig langs Muren og forsvinde i Mørket.

»Der gaaer han, ved den levende Gud!« udbrød med Eet den gamle Tjener.

»Hvad siger I?« spurgte Doctoren og standsede.

»Jeg siger,« vedblev *Martin* ivrigt, »at var I kommet eet Minut før, vilde I have faaet Troen i Hænde, Herr Doctor! thi der gik nu Junker *Povisk* ud af Provstens Huus i dette hellige Øieblik!«

275

»Og jeg siger Jer nu een Gang for Alle, min gode *Martin*!« sagde Doctoren i en streng, men dæmpet Tone og stødte derhos saa haardt i Stenene med sin Stok, at den gamle Fyr forskrækket traadte et Skridt tilbage, »jeg siger Jer, at hvis I en eneste Gang endnu kommer til mig med *saadan* eller lignende løs Snak, saa er det ude mellem os og I kan søge jert Brød, hvor I ellers vil!«

Under denne Tiltale havde Tjeneren forsigtigt ladet Lygtens fulde Skin falde paa Herrens Ansigt, og følte sig i Skyggen ligesaa tryk og sikker som Strudsen, naar den, forfulgt, stikker Hovedet ind i en Busk og troer sig skjult for Jægeren. Herren fortsatte sin Gang uden at oppebie et Svar, og naaede snart til Provstens store Huus, hvor han hurtigt steg op ad Steentrappen og bankede stærkt paa med den blanke Dørhammer. En pyntelig Stuepige, med en brændende Lampe i Haanden, aabnede Døren.

»Guds Fred og Godaften, *Pernille*! Kan jeg hilse paa Jomfruen?« spurgte den Lærde venligt.

»Jo, Herr Doctor!« svarede Pigen med et polidsk Smil, »Jomfruen har saamæn ventet Jer længe!«

»Saa kom igen, *Martin*! med Lygten Klokken ni!« sagde Doctoren og steg op ad de brede, bonede Trapper. Det første Værelse, som han traadte ind i, var stort og velsmykket. Paa begge Sider af Indgangsdøren hængte to store Speile i brede, snørklede Rammer af Ibenholt; de folderige Gardiner, de

høiryggede Stole, betrukne med forgyldt, presset Læder, de ciselerede Lampetter paa Væggene, det brogede Gulvteppe, der ovenikjøbet beskyttedes mod Smuds og Slid ved Lærredsbetræk fra Dør til Dør, antydede, at Husets Eiermand, hans Høiærværdighed, Mester 276 *Niels Pedersen Bjørn* eller, som han i sine Skrifter kaldte sig, Doctor *Ursinus*, var en velstaaende Mand. Efter at have lagt Kappe, Stok og Baret fra sig, traadte den Lærde ind i et andet, ganske lille Kammer, hvorfra et venligt Lys vinkede ham, og hvor den knyttrende Ild i Caminen udbredte en behagelig Varme.

En ung Pige, høi og fyldig, iført en med sort Foerværk bebræmmed, bruun Fløiels Pelisse, der, aabenstaaende, hævede Barmens og Skuldrenes blændende Hvidhed, og med en Hue af samme Stof, saa lille, at den kun bedækkede Nakken og lod see det rige, gyldne Haar, hvis Farve nuomtide vilde kaldes rød og med stor Uret fordømmes, reiste sig fra sin kunstigt dreiede Rok, og kom den Indtrædende imøde. Om hendes meget lille, rosenrøde Mund sittrede et Smil og de mørkeblaa Øine tindrede skalkagtigt under de lyse Øienhaar.

»Ih, see Godaften! Han lader længe vente paa sig, min Hjerte!« sagde hun med en sølvklar Stemme, »jeg har nu siddet her muttersalene og talt Minutterne!«

Medens hun sagde disse Ord, sendte hun over hans Skulder et hurtigt Blik til Stuepigen, der endnu dvælede ved Døren, og modtog et lignende, som det syntes, beroligende fra dennes livlige Øine, hvorpaa hun fjernede sig. Under denne stumme, betydningsfulde Samtale, svarede den Lærde:

»Et dette ikke den sædvanlige Tid, da det er mig tilladt at besøge hende, min yndige Jomfrue?« og trykkede et ærbødigt Kys paa hendes sneehvide, buttede Haand, som han holdt i sin. »Alene, siger Hun, har Hun siddet? Er da ikke hendes Faster og Provsten hjemme?«

277

»Nei, der kan han nu selv see, hvormeget jeg længes efter ham: Provsten og min Faster ere begge to til Bryllup. Veed han ikke, min Hjerte, at Borgemester Andersen i Dag gifter sin yngste Datter, *Carine*, bort? Hun faaer en fornem Een fra Jydland, som har gruelig mange Penge. Jeg var ogsaa indbudet til Gildet, og jeg veed bestemt, jeg havde faaet mig en lystig Dands i Aften; men jeg holdt mere af at blive hjemme og tale et Par Gammensord med ham, min Hjertensven! - Men sid dog ned!«

Med disse Ord trak den livlige Blondine en stor Lænestol hen til Bordet og satte sig selv igjen til sin Rok.

»Nei, min Hjerte!« sagde den Lærde smilende, medens han satte sig i Stolen og med inderlig Glæde betragtede sin unge Fæstemø, »nei, jeg har Intet hørt om dette Bryllup!«

»Ikke det? Det var da løierligt, det! Sligt gaaer jo fra Haand til Haand videre ligesom Muursteen! Jo, det skal være et meget stadseligt Gilde; *Pernille* har været i Kirken og siden henne og kigge ind ad Vinduerne. Hun sagde, der var saa mange Mennesker, saamange Lys og saadan deilig Musik! og Bruden var saa pyntet, sagde hun, og saa saa fornøiet ud! Ja, see, saadan en rig, pyntelig Brud kunde Han nu ogsaa havt, min Hjerte! men Han vilde nu endelig have mig, og jeg har ingen Ting!«

»Hun har ingen Ting, min deilige *Abigael*? Er hendes fromme, trofaste Hjerte, er hendes altid saa siirlige Kløgt og angeneme Tale, er hendes Snildhed og huslige Flid da for Intet at regne? Og hvor smuk 278 og yndig er Hun saa ikke - i det Mindste for mine Øine!«

»Aa, veed Han hvad! jeg er slet ikke saa from, som det lader, jeg kan være slem nok, maa Han troe! Og kjøn er jeg nu slet ikke! De drillede mig og kaldte mig altid Rødtoppen, da jeg gik i Skole, fordi jeg har dette Judashaar!« sagde *Abigael* smilende, idet hun med sine melkehvide Fingre strøg de rige, glimrende Lokker fra Panden og hævede sig i sit Corset, saa at de runde Skuldre og den blændende Barm tydeligere viiste deres Fylde.

»Nei, min Hjerteven! Han lokker og smigrer kun for mig; Han veed altfor vel, hvad unge Qvindfolk gjerne gider høre. Han er nu saa - jeg vilde sige, Han er nu ingen ganske ung Svend mere, Han har været meget om i Verden og veed nok, hvordan Verden er. Har ikke min Faster selv, men især Provsten fortalt mig om Ham, dengang da begge To stode i det ottende Compagnie Studenter, under Herr *Truels Smidts* Fane og sloges med Svensken? Da var Han vist en vild Een! Han skal da forresten ikke være bange; for min Formynder, Provsten, har ikke fortalt andet om Ham end Godt og Ære. Ja, han sagde, at Han, min Hjerte! var Een af de Tapperste i det hele Compagnie, og havde slaaet og skudt - jeg veed ikke hvormange Svenskere paa Peltsen; men det sagde han da ogsaa om sig selv!«

»Ja,« svarede den Lærde med Beskedenhed, »vi sloges, det Bedste vi kunde, vi vare med, hvor det gjældte; men det gjorde saa mange Andre foruden os! Mange beed i Græsset, og jeg maa jo være glad ved og prise Gud for at være sluppet med et haardt Saar i denne Fod, som en Kugle gjerne vilde have 279 taget reent bort; - jeg beholdt den, men jeg halter stærkt, som Hun seer!«

Den unge Pige slog Øinene ned og taug et Øieblik. Derpaa saa hun rask op og sagde smilende:

»Ja, men det var det, vi kom fra: Han er en Smigrer, er Han, og Hans Tunge kan sige saa mange Ting - hvorfra kommer Alt det?«

»Det kommer fra Hjertet, min Fæstemø!«

»Ja, men Hjertet maa have havt en god Øvelse i sine - - i sine tidligere Dage! Hvem har det øvet sig hos? Jeg har saa tidt villet spørge Ham derom; Han maa ikke bilde mig ind, at Han altid har været den, Han nu er. Forleden snakkede jeg med Hans Huusholderske; jeg maa jo vide, hvordan det gaaer til i Hans Huus for Fremtidens Skyld. Den gamle *Susanne* vidste dog at fortælle mig lidt; men rigtig underrettet var hun dog ikke. Er det nu f. Ex. virkelig sandt, hvad hun sagde, at Han havde kunnet faae en Prindsesse til Kone derude i Italien eller hvor det var?«

Den Lærde taug og saae alvorligt ned foran sig.

»Naa, er der nu noget Ondt i det, jeg har sagt? Er det ikke sandt? eller tør Han ikke fortælle mig noget derom?«

»Tør?« sagde Doctoren smilende lidt veemodigt, »jo, det veed den gode Gud, jeg tør, og behøver ikke at skamme mig, hverken for min egen eller Andres Skyld!«

»Naa, saa fortæl mig da lidt derom,« sagde *Abigael* og satte Rokken i Bevægelse med sin lille Fod, »jeg er gruelig nysgjerrig og jeg gider saa gjerne høre paa Fortællinger!«

»Gjerne, min Engel! hvis det blot kan more hende, 280 saa vil jeg da fortælle hende Alt, hvorledes det egentlig forholder sig med det, den gamle *Susanne* har sladdret om, og hvorlunde det Hele er tilgaaet. Men Hun maa ikke vente noget Eventyr; det er en meget naturlig, simpel og sandfærdig Historie. - I det Land *Toskana*, som er en ringe Part af Italien eller Velskland, ligger en stor og saare yndefuld Stad, som hedder *Firenze* eller, som vi sige, Florents. Den er Hovedstaden i Landet, og ligger i en bred Dal, næsten paa alle Sider begrændset af skønne, med Skove, Viinhauger, Byer, Slotte, Klostere og Landsteder besaaede Bjerge. En Strøm eller Flod, som hedder *Arno*, deler den høist siirligt bygte Stad i to Dele, som forbindes med hinanden ved flere Broer; disse saavel som Byens Paladser, Torve, Kirker og Theatre ere paa det herligste smykkede med Billedværker. En klog Regjering og Indbyggernes egen Flid og Snille have gjort Land og Stad rige og mægtige; Handel og Vandel, skønne Kunster og alskjønns Vidskab blomstre der i fuld Flor. Det er et deiligt og qvikt Folkefærd, saa belevent og fiint i sine Manerer og Skikke, at de fleste blandt vore fornemste Junkere gjerne kunde have godt af at tage Lære i Levemaade af en Silkevæversvend fra Florents. Men de ere forresten slet ikke at stole paa, som næsten alle Folkefærd i de hede Lænder. Ved visse Leiligheder vise de megen Pragt og Pomp, men ere ellers suurfittige, gjerrige og nærige; udvortes venlige og huldsalige, gjemme de i deres Hjerter Underfundighed, Lumskhed og Grumhed; iversyge til Raseri paa deres egne Qvinder, efterstræbe de med Raseri letfærdigen Andres; Dolk og Gift spare de ikke, naar det kommer dem an paa at kjøbe og 281 stille Hjertets og Livets meest brændende og pinende Smerter, Hevntørst og Skinsyge. Dog enhver saadan Daad, hvortil der hører Mod, udrette de ikke selv; dertil ere de for feige. Høimodighed, Troskab, Tapperhed fremtræde kun paa deres Theatre, hvor disse Ord udtales med stor Brask og Bram. Nei, ville de hevne sig, da betale de en Andens Haand for det hemmelige Dolkestød, det snigende Giftbæger, der skal slukke deres Had og svale deres Lidenskabs Glød. Deres Qvinder ere deilige at see til, de have en prægtig Væxt, ravneseorte Haar og flammende Øine; men det er Slinger i en glimrende, broget Ham, ligesaa lidt kydske som Aben, ligesaa lidt ærlige som Katten. Til al Slags Kunst have de af Naturen store Gaver, og deres Billedværker, saavel med Farve som med Steen, saa og deres Poesie overgaae næsten Alt, hvad det øvrige Europa hidtil har frembragt. Deres Musik klinger lifligt; men med Undtagelse af nogle Kirkemesser og Psalmer er den *alene* for Sandsen, blød og qvindagtig, uden Forstand eller Hjerte; den lokker vel ofte Taarer frem, som ved en sandselig, en hysterisk Nerverystelse; men den hverken styrker eller hæver Aanden!«

»Ih, Gud hjælpe mig!« sagde *Abigael* leende, »det maa jo da være et deiligt Land! Der gad jeg nok hen! Er Mandfolkene ogsaa rigtig kjønne der?«

»Som man antager ere de i Almindelighed ikke saa skønne som Qvindfolket. Dog, Hun siger vel kun saa for Skjemt, at Hun gjerne gad der hen, min Hjerte? Hun maa troe mig paa mit Ord, som idelig vil kunne stadfæstes ved Erfaring, at skjøndt dette Folk af Herren besidder en Rigdom af Evner og gode saavel Aandens som Legemets og Naturens Gaver, 282 saa gaaer dog den største og bedste Part reent tilspilde og navnlig det, der skulde hæve Mennesket opad fra denne Mørkets Dal til et renere og bedre Lys; saavel deres geistlige som verdslige Opdragelse er ikke skikket dertil. Men om en Stamme end er nok saa raadden og forældet, saa har Hun dog vel ofte bemærket, at den hist og her kan skyde een og anden frisk Gren, som da kan bære smuk og god Frugt. Saaledes findes ogsaa her imellem saameget Slet enkeltviis noget Godt; og jeg - især jeg maatte kalde mig selv meget utaknemmelig, hvis jeg ikke af mit ganske Hjerte erkjendte og tilstod dette; thi jeg har erfaret det. - Det var just St. Hans Aften ved Solens Nedgang, da jeg, kommende fra Pavens Stad, det stolte Roma, mødte og træt anlangede til den skønne Arnostad. Velbevæbnet og i et talrigt Rejsfølge havde jeg og min gamle *Martin* redet den ganske Dag og vi vare ligesom kogte af Solen og

bedøvede af Støvet. Jeg forfriskede mine Kræfter ved et koldt Bad og iførte mig en passelig Dragt og befandt mig derefter saa vel, at jeg strax maatte ud at bese Byen og den Høitidsfest, som Landets Folk beginge til Ære for Dagen. Før jeg var heel færdig med min Paaklædning, var det alt blevet mørkt; thi histnede mod Syd have de næsten intet Tusmørke, men Natten falder saa brat paa, som om der pludselig blev lagt et uhyre Laag over Himmelen. Da tindre de tusind og tusind klare Stjerner ned fra den dunkelblaae Hvælving og milde Vinde vifte og kjøle den lumre Luft, og da komme Menneskerne frem og nyde Livet med Jubel og Sang til langt ud paa Natten; thi om Dagen holder Enhver, der kan, sig inde i Skygge og Rolighed. De Rige og 283 Fornemme kjøre i deres forgyldte Karosser i lange Rækker langs Floden frem og tilbage, medens Folket i Tusindtal sværmer om paa Gader og Torve. Mit Reiseselskab var spredt rundt om i Byen; thi Hver havde Sine, til hvem han tyede hen. Alene gik jeg altsaa ud og blandede mig i den store Vrimmel. Det var en Lyst at see og høre, maa Hun troe! Alle de deilige store Huse og Paladser vare behængte med brogede Krands og farvede Lamper, og Begpander blussede fra Taarnenes Tinde. Langs Arnofloden især var det livligt og muntert. De murede Bolværker, som indfattede Bredden og de trende Broer, som i kort Afstand fra hinanden forene de to Dele af Byen, vare prydede med tusind Lamper; hver Bro paa sin Maade. Den Ene f. Ex. saae ud som en By med gammeldags Bygninger, Taarne, Gavle og Svibbuer; den Yderste til Høire bar et stort grækisk Tempel. Paa Floden selv svømmede utallige Baade med sribede Telte i alle Farver, stærkt oplyste med Lamper og Blus, og i disse sadde talrige, lystige Sek skaber ved lange Borde, hvorpaa der stod Viinkander og Blomster. Det var de fornemste af Stadens Familier og enhver saadan Herskabsbaad blev efterfulgt af en anden, hvori deres Tjenerskab opførte den lifligste Musik med Instrumenter og Sang. Kartoverne tordnede, Lystilden susede og smeldede og Raketterne knaldede høit i den mørkeblaae Natteluft! - Da jeg længe havde vandret om og vel var blevet træet, men ikke mæt af al denne Herlighed, traadte jeg ind i eet af de mange Trattorier eller Spisehuse, der stærkt oplyste og fulde af larmende Gjester indbøde til Hvile og Forfriskning. Jeg trængte mig ind gennem Stimmelen i de store, 284

hvælvede, med Lampetter og Blomster smykkede Sale, inden jeg fandt en Plads for mig. Ved et langt og bredt, med Viinkander, Frugt og Blomster rigt besat Bord, fandt jeg et Par Stole ledige, af hvilke jeg indtog den Ene. De øvrige Gjester, der omringede Bordet, vare unge Mænd og Qvinder, alle bekrandsede med Roser og Viinløv paa det lokkede Haar. De vare overgivne og vel tilmode, raabte og skreg, skjendte paa Opvarterne, drak og spiste, loe og sang. Skjemtefulde Ord og vittig Tale foer frem og tilbage over Bordet, ligesaa glimrende som Lystildens Stjerner og Krands i Nattens Mørke; stundom traf det sig, at et Indfald forfeilede sin Virkning, eller mistede sin Braad i Utide, ligesom en Raket undertiden kan springe, før den har naaet sin Høide, tæt ved Jorden; da brusede det lystige Compagnies Latter saa meget des stærkere. Snart stod Een, snart en Anden op og sang enten et skjemtomt Riim eller en jublende Sang til Vinens eller Elskovens Priis; og vare disse Sange slet ikke Viser, de forhen havde lært udenad! nei, de qvad, hvad der faldt dem ind i Øieblikket, og vare end Tankerne just ikke altid de meest udsøgte og klare, saa strømmede de velklingende Ord saa meget desto rigere og fyldigere fra deres Læber, og enhver Sang blev da modtaget med Haandklappen og Jubel. Blandt de livligste og vittigste Gjester bemærkede jeg Een, som især var Alle, og mig med, til Moro. Han var den Ældste og sad for Enden af Bordet og styrede af og til, ligesom en Formand, Munterhedens strømmende Udbrud. Af Statur var han meget lille; men naar han sad paa sin Stol, skulde man have troet, det var en høi Mand. Iført en med Guld stærkt bebræmmet, 285 hørørd Fløiels Kjortel, det meget smalle, magre Ansigt næsten druknet i en stor, sort Paryk, hvorfra den krogede Næse stak frem, som Næbet af en Høg, og med et Par Øine, sorte som Steenkul, spillende og lynende til alle Sider, bevægede han sig heftigt og livligt som en Ungersvend, og naar han taledede eller sang, hvilket Sidste han gjorde mesterligt, fægtede og slog han som rasende om sig med sine Arme og sine smaa, hvide Hænder, der skinnede af Ringe med ædle Stene udi. Det var ikke undgaaet min Opmærksomhed, at han, strax ved min Indtrædelse og da jeg satte mig ved Bordet, med et listigt Smil havde tilkastet mig eet af sine lynende Øiekast; og medens jeg fortærede mit Maaltid og drak min Viin, var jeg oftere Gjenstand for hans Blik. Disse bleve stedse hyppigere, som det syntes, ansporede ved Nysgjerrigheden. Til sidst overmandede denne ham; han sprang op fra sit Sæde og stillede sig op paa Bordet, hvor han, pegende med udstrakt Arm paa mig, med snorrig Høitidelighed tilraabte mig paa Latin følgende Ord:

»Siig, Fremmede! hvorfra din Fod
Dig førte hid til Arnos Flod?
O, siig mig, hvor din Vugge stod?
Om sædelig og from og god
Din Hjemstavns Arne du forlod?
Hvad eller vild, med dristigt Mod
Du aander kun for Strid og Blod?«

Leende reiste jeg mig ogsaa fra min Stol og besvarede hans Spørgsmaal i samme Sprog paa Vers, hvilke omtrent paa vort Modersmaal kunne lyde som saa:

286

»Fra Nordens kolde Regioner,
Hvor Østersøens blaae Tritoner
I Hornet støde vilde Toner,
Kom jeg til disse milde Zoner,

Hvor under Laurens ædle Kroner
Jeg fandt, al Skjønheds Rigdom throner!«

Det hele Selskab tilklappede ogsaa mig et mere velmeent end velfortjent Bifald, og den lille Mand spadserede midt imellem Glas og Fade og Blomsterkruus lige hen til min Plads og faldt mig om Halsen.«

»Ja, Han kan rigtig gjøre nogen pene Vers, min Hjerte!« sagde *Abigael* smilende, »jeg gjemmer baade hans moersomme Bindebrev, Han sendte mig ifjor, og det deilige Nytaarsønske med de kjønne Billeder paa. Har Han ikke selv skildret alle de søde Englehoveder, som sidde mellem Roserne?«

»Hun kan nok vide, min Hjerte!« sagde den Lærde, »at den, der ret vil studere Naturen og dens Frembringelser, kan have stor Nytte af ogsaa at kunne afbilde, hvad han seer; og derfor har jeg lært mig noget lidet til at ridse; men det er ikke stort be> vendt!«

»Men jeg hører endnu ikke et Ord om Prindsessen!« sagde *Abigael*, medens hun med Møie skjulte, at hun var nær ved at gabe.

»Det kommer snart, min Hjerteven!« vedblev den Lærde og lagde sig bekvemt tilbage i Stolen, medens *Abigael* igjen satte sin Rok i Gang. »Den lille, fyrige Mand havde neppe igjen indtaget sin Plads, før han atter henvendte Ordet til mig og sagde:

»Siden I nu navnløs er optaget i dette hæderlige 287 Academie og uden Skjoldmærke har aflagt Eders første Vaabenprøve, saa kunne vi vel uden Ubeskedenhed ønske at kjende Eders Navn?«

Knap havde jeg sagt ham dette, før han atter foer op af Stolen:

»Ah, Signor *Olaø Borrighiol*!« raabte han, »saa bringer I mig visselig Budskab eller Brev fra min og Eders fælleds Ven, *Pallavicino*, som alt har fortalt mig meget om Jer og kaldet Jer den unge, lærde Hyperboræer!«

»Hyper -?« spurgte *Abigael*.

»Det betyder Een, som er født og baaren høit imod Nord! - I Sandhed, svarede jeg, saa gjetter jeg vel Eders Navn, min ædle Herre! Saa er I sagtens Messer *Francesco Redi*, Toskanas liflige Sanger? og vil I sige mig, hvor I er at finde, skal jeg i Morgen bringe Jer det Brev, som jeg ganske rigtigt har modtaget til Jer fra den ædle *Pallavicinol*«

Han gav mig fornøden Underretning, og da det alt var langt ud paa Natten, skiltes Selskabet ad, og jeg vandrede til mit Herberge. Næste Dag bragte jeg Brevet til min nye Ven, men fandt ham ikke selv hjemme. Et Par Dage senere, da jeg netop sad og arbeidede, meldte min Tjener, *Martin*, der har fulgt mig paa alle mine Reiser, at en fremmed Mand ønskede at faae mig i Tale. Jeg bad ham strax at indlade ham. Det var *Francesco Redi*. Efter de første vidtløftige Complimenter kastede han sig i en Lænestol og betragtede mig i nogen Tid taus med sine skarpe, gjennemtrængende Øine.

»Sidst vi saaes,« begyndte han endelig, »da var jeg lystig og overgiven; dette er egentlig saa mit Sind. Men enhver Ting til sin Tid! Hvad jeg i Dag 288 har at tale med Jer om, er af en saa alvorlig Natur, at selv Pulcinella derved maatte lægge Dæmper paa sit Lune. Hør mig! og siig mig aabent og ærligt Eders Mening! Messer *Pallavicino*, vor høit ærede Ven i Rom, fortæller mig iblandt meget andet Godt om Jer ogsaa, at I, Herr Doctor! har havt det Held i Rom at foretage og tilendebringe adskillige lykkelige Cure i saadanne Tilfælde, hvor de andre Herrers lærde Forstand stod stille. Er I virkelig en saadan Hexemester, som han beskriver Jer, saa er I kommen hertil som en Engel fra Himmelen. Vi eie nemlig her i denne velsignede By blandt andre store Skatte en Prindsesse, ret et Naadens Barn for Gud og Mennesker, vor Hertugs yngste Søster; ligesaa from som forstandig, ligesaa god som deilig! Men Herren har straffet vore Misgjerninger paa hende. Hun er og har længe været syg; en Feber, saa haardnakket, at ingen af vore dueligste og berømteste Læger, ikke de kraftigste Lægemedler, ikke den ømmeste Pleie, ikke vore Bønner og Faster og Valfarter og Processioner, ikke de helligste Reliquiers Berørelse have kunnet faae Bugt med den, har nu i lang, lang Tid fængslet hende til Sygeleiet, bragt hende Døden nær og berøvet vore Øine Synet af det Elskeligste, Jorden har i Eie. Her maa I prøve, hvad Eders Kunst formaaer; I maa og skal; og jeg skal maaskee være den Lykkelige som bringer Hjelp og Trøst i Eders dyrebare Person! Ikkesandt? I er ikke bange af jer?«

Jeg forsikkrede ham naturligviis strax om den Glæde og gode Villie, hvormed jeg ønskede at efterkomme det Forlangende, hvortil han synes at sætte saa stort Haab, mindende ham derhos dog om, hvem 289 vi alene skulle sætte vor Lid til, samt gjørende ham opmærksom paa det høist Ufuldkomne og Uberegnelige i den Videnskab og Kunst, jeg havde gjort til mit Livs Studium, og hvorpaa han vilde bygge. Men alle disse Forestillinger eller - som han kaldte det - Prædikener hørte han kun halvt paa, og slog dem, i sin Livlighed, hen i Vind og Veir, i det han paa den anden Side med glimrende Farver søgte at udmale mig den Lykke og Salighed, jeg herved kunde erhverve mig saavel her som hisset.

»Alt dette,« sagde han, »kan nu være godt nok! Jeg stoler nu engang paa Jer, Signor *Olaø*, og i Morgen

den Dag kommer jeg, naar jeg har beredet Eder Vei, for selv at afhente Jer til den syge Engel!«

Da Stadens mange, høitklingende Klokker næste Morgen ringede til Ottesang og jeg havde fuldendt min Paaklædning, kom den ufortrødne Sanger igjen til mig.

»Evviva! Messer *Olaø!*« raabte han, da han saae mig, og svingede med begge Arme,« jeg har formelig Ordre af Hans kongelige Høihed, Hertugen selv, at føre Eder til Prindsessen, og I skal i det Mindste see hende og sige Eders Mening om Sagen, om saa det hele misundeligste Facultet i Verden satte sig derimod. Kom, kom! lad os ikke nøle!«

Vi gik da sammen gennem Byens Gader til det prægtige, store hertugelige Pallads, hvis Haller jeg ikke uden nogen Hjertebanken betraadte. Op ad de brede Marmortrapper, gennem lange Gange og rigtforsirede Værelser førtes vi af en Tjener til Prindsessens Forgemak. Her lod *Francesco Redi* mig staae, med Betydende, at han vilde melde min Ankomst. Medens jeg stod der og morede mig med 290 at betragte de kostelige Malerier, der bedækkede Væggene, hørte jeg i Sideværelset opstaae en Samtale, der lidt efter lidt blev meget hørørstet, og snarere lignede et Skjenderi, end en venskabelig Meddelelse. Skjøndt det nu er Italiænerens Viis at tale, selv om de ubetydeligste Ting, med Heftighed og, som det maa synes os, overdreven Varme, saa maatte jeg dog af enkelte Udtryk antage, at der her var noget Alvorligt paafærde; og da jeg hist og her tydeligt skjelnede Ord som »Landløber, Fremmed, Barbar, Kjætter,« saa kunde jeg saa omtrent slutte mig til, at Trætten dreiede sig om min Ringhed. Lidt efter lidt sagtnedes Stormen og det varede ei længe, før min Ven, Digteren, med gnistrende Øine og blussende Kinder atter traadte ind til mig og bad mig i en meget bestemt, men rolig Tone at behage at følge ham. I det Værelse, som han aabnede mig, forefandt jeg tre andre Herrer. Af deres Ordensdragt at dømme ansaae jeg dem for Hoflæger og Medlemmer af Facultetet; og jeg tog ikke fejl. De saae alle meget ærværdige og statelige ud, og kom mig med den største Venlighed sødt smilende imøde, i det de alle Tre beklagede, ikke før at have vidst noget af min Ankomst til Staden; de vilde ellers, sagde de, have opsøgt mig og været lykkelige ved at kunne øse af mine Kundskabers Rigdom. Jeg tog disse overdrevne Høfligheds Yttringer for, hvad de vare. Dog havde jeg ikke alt tidligere været saa godt vant til de Velskes utrolige Falskhed og store Forstillelse, saa vilde den yndefulde Naturlighed, hvormed de sagde det Modsatte af, hvad deres Hjerter tænkte, let have kunnet føre mig bag Lyset. Men jeg var ved mangen Erfaring 291 blevet klarsynet nok, og jeg øinède det bittre Had og den gustne Misundelse bag den smilende Maske. Een iblandt dem, den Yngste, en udmærket deilig Mand, stor og velvoxen, med et kulsort, fiint kruset Skjæg, men ret med et skurkagtigt, sødligt Ansigt, lod sig det især, som det syntes, være magtpaaliggende at forsikke mig om sin Høiagtelse, Ærbødighed, og at bede mig om mit Venskab. Da den evige Complimenteren var endt, traadte en Kaminerfrøken ind og meldte, at Hendes Høihed, Prindsessen, nu var beredt paa at modtage den fremmede Læges Besøg. Jeg fulgte med hende, og gennem et Par andre Værelser førte hun mig ind i den Syges Sovegemak. I en saakaldet Thronseng, hvis svære, røde Fløiels Gardiner vare kantede med Guldfryndser og optrukne ved gyldne Snore med nedhængende Qvaster, laae hun med tillukkede Øine og let aabnede Læber, under et stukket, hvidt Sliketeppe. Den gamle Geistlige, som sad ved Siden af Sengen, reiste sig og forlod med langsomme Skridt Værelset. Paa det bløde Gulvteppe nærmede jeg mig saa sagte, at Prindsessen ikke bemærkede mit Komme, og ved Tegn gav jeg den opvartende Dame tilkjende, at jeg ikke ønskede, hun endnu skulde forstyrre hendes Ro. Længe stod jeg og betragtede hende. Hun kunde omtrent være atten Aar gammel; hendes sorte Haar sammenholdtes bagved af et fiint Net, men foran deelttes det glat ned om den skønne, hvide Pande. Det ædeltformede Ansigt og de paa Teppet udstrakte Hænder vare saa hvide som Sne og Farven saa gjennemsigtig, at man tydeligt saae de mørkeblaae Aarer under Huden. Efterat jeg i lang Tid med Øiet tilstrækkeligt havde undersøgt min unge Patients Tilstand, 292 bad jeg Kammerfrøkenen atter ved Tegn forsigtigt at antyde hende min Nærværelse. Hun bøiede sig sagte over den tilsyneladende Slumrende og hviskede hende i Øret: »Naadigste Prindsesse!« Da slog hun Øinene op! Det Syn glemmer jeg aldrig! De Øine vare saa sorte, saa store og dog saa fulde af Mildhed og Fromhed, at det ret var ligesom at skue ind i Guds Himmel! Hun smilede mat og pegede taus paa en Stol, som stod ved Siden af Sengen. Efter at have bukket mig dybt, tog jeg Plads og greb uden videre Indledning hendes Arm om det fine Haanded for at undersøge hendes Puls. Dog, mit hjerte Barn! jeg vil ikke trætte eller kjede Hende ved en vidtløftig Fortælling om, hvorlunde jeg lærte Sygdommen og dens Gang ret at kjende, om hvad jeg ansaae for Grunden til dens Haardnakkenhed, eiheller om de Midler, jeg anvendte. Hun vilde jo desuden kun halvt forstaae mig. Det maa være nok at bemærke, at Hertugen, hendes Broder, efter dette første Besøg, beordrede mig fri og uhindret Adgang til den Syge hver Stund paa Dagen, og at Prindsessen selv med stor Tillid til mig og Forhaabning paa Guds Hjelp ikke modsatte sig nogen af de Foranstakninger og Forandringer, jeg ansaae fornødne. Den unge Læge, som jeg før omtalte, viiste sig her som min ivrigste Ven. Han besøgte mig daglig og gjorde smaa Spadsereture med mig. Han var Tjenstagtigheden selv, fulgte mig til Slottet, hvergang jeg gjorde Besøg hos Prindsessen, tilbød sig at hente Medicinen paa Apotheket eller at gaae mig tilhaande ved det, jeg tilberedte. Men jeg var paa min Post og ligesaa snu som han. Jeg lod, som om jeg med stor Glæde og Taknemmelighed modtog hans 293 Haandsrækninger, og overdrog ham at tilberede en Mængde forskjellige af de Lægedrikke eller andre Sager, jeg forordnede. Men ikke et Gran, ikke saameget som en Draabe af den Medicin, hans Haand havde nærmet sig, kom over den Syges Læbe. I Hemmelighed tilberedte jeg selv Alt, hvad hun fik; ikke engang Apothekeren blev betroet dertil, skjøndt jeg ogsaa hos denne lod hente forskjellige Ting, hvilke jeg alle kastede bort. Jeg havde indrettet det saaledes, at

Man paa Slottet ingen Tid paa Dagen og stundom selv om Natten kunde være sikker for mit Besøg, og det var ikke af Veien; thi flere Gange traf jeg den unge Læge, *Don Marcello*, der, før jeg kom, og saae ham ofte til usædvanlige Tider at snige sig om Palladset og paa de lange Gange have Samtaler med Domestiker og Hofbetjente. Imidlertid gjorde min faste Alvor og udholdende Strenghed sin gode Virkning. Efterat allerede flere af de forskjellige Vendinger i Sygdommen, som jeg havde med Be stemthed forudsagt, vare indtrufne paa et Haar, efterat flere svage Kjendetegn paa Bedring tydeligen havde viist sig, begyndte Man at fatte Tillid til mig og min Behandlingsmaade, og strengt at iagttage mine Forskrifter. Det varede da ei heller længe, inden jeg ved Guds naadige Bistand bragte Feberen til at vige; og var dette til stor Overraskelse for Alle, men især til Forbauselse, jeg kunde næsten sige, til Forfærdelse for Doctor *Don Marcello*. Uagtet han var saa forsigtig som muligt og ikke yttrede nogen Forundring, men endog hvert Øieblik forsikkrede mig om, at han havde anet noget Saadant før min Ankomst, men at han rigtignok nu først ved min Fremgangsmaade havde faaet Øinene op og det rigtige 294 Syn paa Sagen; saa bemærkede jeg dog stundom hos ham en vis Uro og Ængstelse, og ofte traf det sig, at jeg uformodet opdagede, hvorlunde han hemme« ligt betragtede mig med Øine, hvori Lumskhed og Ondskab fremlyste. Men jeg forholdt mig rolig og var glad og takkede Gud for det heldige Udfald af mine Bestræbelser, og vedblev med den yderste Flid og Omhu at behandle min Patient, medens forresten Alle, saavel Høie som Lave, der knap før havde seet til mig, kappedes om at vinde mit Venskab.

Det var just i den hedeste Tid af Aaret, i Slutningen af Juli Maaned, da Feberen blev sat. Det kom nu især an paa at hindre et Tilbagefald og at gjengive den Syge de Kræfter, hun saa ganske havde mistet i den lange Tid, Sygdommens Gift havde raset. Staden Florents ligger, som jeg har sagt Hende, i en Dal, næsten paa alle Kanter omgivet af Bjerge. Som en Følge heraf er Sommerheden der saa meget mere trykkende og besværlig, fordi ingen Vind ret kan faae Frihed til at kjøle og forfriske den stillestaaende, ophedede Luft. Den stakkels lille Prindsesse -«

»Men siig mig dog, hvad hun hed!« sagde *Åbigael* ligesom lidt utaalmodig.

»Hun hed *Laura Maria de Medici*,« sagde Herr Oluf Borch smilende, »er det ikke et smukt Navn? Nu - den stakkels Prindsesse var saa mat og af kræftet, at hun ikke kunde staae paa sine Been og neppe med Haanden løfte et Bæger til Munden. En Forandring af Luft og Opholdssted ansaae jeg for det tjenligste Middel til at gjengive hende de tabte Kræfter og fuldkommen Sundhed. Med nogen Umage og Overtalelse fik jeg da ogsaa hendes Broder, 295 den regjerende Hertug, bevæget til at lade hende føre fra Stadens lumre Dunstkreds til en friere og mildere Himmel, og i de første Dage af August Maaned begave vi os paa Reisen. Prindsesse *Laura Maria* og hendes Hoffrøkener reiste i bedækkede Bærestole, der hængte mellem tvende lange Stænger, hvilke for og bag hvilede paa et Muuldyrs Ryg; den eneste sikke Maade at reise paa i et Land, hvor de smalle Veie ofte slynge sig op ad Fjeldens Sider, langs dybe Afgrunde; og ere disse Muuldyr saa faste i Foden og saa vel afrettede, at Faren er langt ringere, end det kunde synes for os, der fra Bamsbeen ere vante til at vandre paa det slette, flade Jordsmon. Alle vi Andre, saavel Cavalierer som Tjenere .vare tilhest og velbevæbnede; thi det vrimler af Røvere i disse Egne. Baade jeg og min gamle *Martin*, der dengang var rask og stærk, vare forsynede med Kaarde og lange Rytterpistoler. Desforuden havde vi et Geleide af nogle af Hertugens Landsknegte. Hun kan troe, min Fæstemø! det var et smukt Syn, da vi, efterat have tilbagelagt Veien over Arnodalen, gennem en Skov kom til Foden af Bjergene, og nu det hele, brogede Tog begyndte at stige op ad den steile Vei, der krummede sig gennem Kløfter og langs med Afgrunde og mere og mere hævede sig over de lavere liggende Egne, Byer og Stæder. Alle Heste og Muuldyr vare velbeprydede med Schabrakker og Qvaster i mange Farver, Fanerne paa Rytternes Landser flagrede i den friske Bjergluft, og foran red to Trompetere, der med deres Instrumenter af og til fremlokkede Gjenklang fra Fjeld og Dal, der blandede sig med Pidskenes Knalden og Førernes Raab. Ikke blot Omsorg for 296 Prindsessens Sundhed, men selve Veiens Natur gjorde det nødvendigt at reise meget langsomt; og derfor, skjøndt vi længe i Forveien kunde see i Høiden det Paradis, hvorhen vi stundede, varede det dog nogle Dage, inden vi naaede dertil. Endelig ankom vi da en skjøn Aften kort før Solens Nedgang til *Bellagioja*, et Hertugen tilhørende Lystslot, som er beliggende i den Bjergkjede, der kaldes Appennin. Paa en eenligt udspringende Høide, øverst paa dennes runde Kuppe, ligger det midt i en herlig Have, omringet af Castanieskove; ikke langt derfra bruser et stort Vandfald ned fra den høiere Bjergregion, og levende Kilder samt kunstige Springvand forfriske Luften og fryde Øiet og Øret, hvor man saa vender sig. Fuglene syngte i løvrige Træer og Grønsværen er saa ung og frisk, som hos os en smuk Vaardag, medens Alt i Dalene paa den Tid er ligesom afsvedet og forbrændt. Et lille Stykke Vei fra Slottet, paa Skrænten af den høiere Klippe hævede sig et Benediktinerkloster med sine Taarne, alvorlige Mure og høie Cypresser. Abbeden, eller Forstanderen for disse Munke, den højærværdige Biskop *Athanasio de Palli*, havde forhen været Hertugens og Prindsesse *Laura Marias* Barndomslærer; og var det netop for hans Skyld, at man havde valgt *Bellagioja* til Prindsessens Opholdssted.

De første Dage efter vor Ankomst holdt Prindsessen sig i Ro i sine Værelser og udhvilede; men den friske, styrkende Bjergluft, den milde Kjølighed, den opløftende Stilhed, som herskede her, viiste snart sin heldbringende Virkning. Hvor glad og stolt var jeg ikke, da hun, støttet paa en Kammerfrøkens og min Arm, første Gang forsøgte at gaae og vaklede 297 frem som et Barn, der endnu ikke har lært at sætte Fødderne ret; hun maatte selv lee deradl Forsigtig og ligesom ængstelig for dette, der var blevet hende nyt, satte hun i Førstningen sin lille Fod frem paa det fine Sand i Haugegangene, medens vi førte hende under de

skyggefulde Oranger og Laurbærtræer; men lidt efter lidt fik hun Mod og Styrke, snart slap hun min, siden Hofdamens Arm, og gik nu sagte alene.

Jeg fulgte hende overalt og forlod hende næsten aldrig; det var ikke blot af Forsigtighed og Omhu, men et vist gjensidigt Behag i hinandens Selskab syntes at binde os sammen. Alt eftersom hendes legemlige Kræfter toge til, begyndte ogsaa hendes Sjæl friere at udfolde Vingerne og hendes Aand at gjenvinde sin naturlige Livlighed. At jeg var en Fremmed, fra et saa fjernt, hende aldeles ubekjendt Land syntes at vække hendes Nysgjerrighed og være hende til Moro. Jeg maatte idelig, efter hendes Forlangende, fortælle om mit Fædreland, dets Sæder og Skikke, jeg maatte beskrive hende mit eget Levnetsløb. Med stor Varme og Forundring hørte hun paa min Beskrivelse af en nordisk Vinter; og især Kjøbenhavns Beleiring af Svenskerne, vort heltemodige Forsvar midt i Vinterens Skjød vakte hendes Bifald og Beundring. Jeg førte hende i Tanken med paa mine Reiser og lod hende i Indbildningen udstaae alle de Farer og Besværligheder, jeg selv havde fristet. Hun sad da med de opmærksomme Øine fæstede paa mig, taus og hensjunken, og afbrød mig kun af og til med et enkelt Spørgsmaal eller med et Forundringssuk! Hver Dag bemærkede jeg forresten en ny og frydelig Forandring i hendes Tilstand, Hun 298 hævede mere og mere sin stolte, men fine Figur, Formerne bleve runde og fyldige, Øinene tabte den sygelige Mathed og straaede igjen som Himlens rolige Stjerner, Læberne bleve røde som Purpur og en svag Rosenfarve blomstrede frem paa Kinderne, og - hun fik Lyst til at smykke sig! Det er altid for Lægen et godt Tegn, lille *Abigaell* et glædeligt Varsel!

Men alt eftersom de sidste Trevler af Sygdommens Giftplante forsvandt, og Sundhedens friske Rose udfoldede sine duftende Blade, spirede der ved Siden af denne en anden Blomst; men den var endnu usynlig for mig, og jeg vidste ikke af dens Tilværelse, før den ligesom overvældede og bedøvede mig med sin stærke, forførende Duft.

Den første længere Udflugt, som Prindsessen foretog, da hendes Helbred tillod det, var en Vandring til hiint Benedictinerkloster, hvor hendes gamle, ærværdige Lærer virkede med al den Velsignelse, sonr Lærdom, Fromhed og overlegen Aandskraft kunne udbrede. Ved hendes første Besøg hos ham, ledsagede jeg hende selv, og var et rørt Vidne til den barnlige Kjærlighed, hvormed hun kom ham imøde, og til den ædle Frimodighed og værdige Ydmyghed, hvormed han vidste at modtage sin høie Fosterdatters Hengivenhedsyttringer. Men da hun siden hen hver Dag gik derhen for at høre Messen og alt imellem gaae i Skriftestolen, saa undlod jeg at følge hende og betroede hendes Beskyttelse til en hende hengiven og trofast Ledsagerinde. Tillige maa jeg oprigtigt bekjende, at en vis Følelse af aandelig Kydskhed holdt mig tilbage fra saa ofte at besøge den papistiske Gudstjeneste. Det prægtige, opløftende 299 Tempel, den yndige Sang og Musik, Røgelsen og den tilsyneladende almindelige, dybe Andagt maatte jo nok stemme ethvert Sind til en lignende Bevægelse. Men de mange gjøgleriske Ceremonier, det hele, fast afgudiske Væsen, den i mine Øine næsten usømmelige Pragt i Forening med noget vist Sødligt og Blødagtigt maatte mit stærke, protestantiske Hjerte oprøre sig imod, og det vakte en uimodstaaelig Modbydelighed, som fjernede mig derfra. Dette blev Prindsessen paafaldende, maaskee havde ogsaa Een eller Anden, som ikke vilde mig vel, gjort hende opmærksom derpaa, nok er det, en Dag, da vi sad i en Løvhytte i Hangen, hvorfra man havde en viid Udsigt til det alvorlige Kloster og den deilige smilende Dal nedenfor, og hvor hun just nylig havde forelæst mig nogle elskovaandende Sange af een blandt Landets fortrinligste Poeter, som hedder *Ludvig Ariosf*, spurgte hun med Eet i en bekymret Tone og med et ret bedrøvet Ansigt om Aarsagen til, at jeg ikke mere gik i Kirke; og om det var sandt, at jeg var en Kjætter, der ikke troede paa Gud og hans Helgene? og, som en Følge deraf, i Livet maatte leve uden Trøst og efter Døden vorde evig fordømt? Og medens hun gjorde mig disse Spørgsmaal, strømmede Taarerne rigeligt frem af hendes veemodige, fromme Øine.

Ikke uden stor Bevægelse kunde jeg svare hende derpaa; men jeg tog mig sammen, og udviklede hende saa kort og med saa megen Skaansel, som muligt, hvad *min* Tro var i Modsætning til hendes, som og de følgelige Aarsager, der holdt mig borte fra Deeltagelse i den udvortes Bekjendelse af en Tro, 300 der i saa vigtige Henseender stod i aabenbar Strid med min inderligste og kraftigste Overbeviisning.

Hun modsagde mig vel, men ikke med den raske Varme og kjække Livlighed, som ellers var hende saa naturlig; derpaa taug hun og henfaldt i Tanker, medens hendes Øine med et Udtryk af Sorg og Medlidenhed ufravendt vare fæstede paa mig. Mit Hjerte bankede uroligt, allehaande ængstelige, anelsesfulde Tanker opstode i min Sjæl; og dog var der en mig uforklarlig Sødhed i denne Ængstelse, som jeg aldrig før havde følt. Men jeg reiste mig, tog ydmyg Afsked for i Eensomhed at adsprede mig og komme paa Spor efter Løsningen af denne Gaade i mit Indre. Det lykkedes mig ikke selv; men en anden Haand skulde aabne mine Øine.

Et Par Dage efter hun Samtale traadte en *Læg* broder fra Klosteret ind til mig, og bad mig i Superiørens Navn at komme did: den høiærværdige Herre ønskede at tale med mig. Skyndsomt gjorde jeg mig færdig og fulgte med Sendebudet. Det var en stille Aftenstund og Solen var just ved at gaae ned, da jeg traadte ind i Klosterets fiirkantede Gaard, hvis Indre udgjorde det yndigste Blomsterfelt, omringet af Laurbærtræer og Cypresser, og paa hvis fire Sider vare kjølige Buegange; Buerne bleve baarne af dobbelte, ranke Søiler og Hvælvingerne vare smykkede med skjønne Billeder, der forestillede Begivenheder af den hellige Skrift og af de catholske Helgenes Liv og Gjærning. Paa en Steenbænk under Arcaderne sad Abbeden med sit hvide, ærværdige Skjæg nedhængende paa den sorte Ordensdragt; paa Brystet glimrede et stort Kors og i den

høire Haand havde han en lang hvid Stav, som han støttede sig paa. 301 Han reiste sig og kom mig med venlig Alvor imøde, tog min Haand og førte mig til sit Sæde, hvor han bad mig tage Plads ved sin høire Side. Paa et Vink fra ham forlode os de tjenende Brødre, der stode hos, og da de vare borte, begyndte han sin Tiltale.

Efter en lang Indledning, hvori han gjorde sig Umage for at vinde mit Hjerte og min Tillid for hans Hensigter og gode Villie, nærmede han sig endelig til sit egentlige Maal. Det var hverken meer eller mindre end et Forsøg paa at omvende mig, og benyttede han sig herved af alle de mig vel bekjendte Midler. Men uagtet jeg af Erfaring kjendte den fine List, den Varme og urokkelige Fasthed, hvormed de papistiske Præster pleie at iværksætte saadanne Forsøg paa, som de kalde det, at bringe et forvildet Faar paa rette Vei til Hyrden; uagtet hans Foredrag strengt og bestemt holdt sig til dette Ene, saa forekom det mig dog, som om jeg i hans Tone og Holdning og i den hele Form kunde spore en Bihensigt; men hvis sande Natur endnu var mig dunkel. - Da han nu tilsidst taug og med et mildt, roligt Smil ventede paa, hvad jeg vilde sige, saa svarede jeg ham vel med den Ærbødighed, jeg virkelig følte for ham, og med den Agt, enhver god Christen skylder en anderledes Tænkende, hvem han ikke bør forarge, men dog tillige med en saadan Bestemthed og en saa kraftigt og klart udtalt fast Villie, at den gamle Mand vel maatte forstaae og indsee, hvorledes der hos mig i denne Henseende Intet var at udrette.

Han forblev taus nogle Øieblikke; derpaa begyndte han atter: »Velan, min Søn! jeg vil ikke fremdeles ved mine Beviser søge at rokke Din Tro, som Du holder saa fast paa, som paa det eneste rette Livs? 302 Anker; jeg vil ikke videre forsøge paa at oprykke den Plante, som synes alene at give Din udødelige Sjæl Næring, uden med fuldkommen Bestemthed at kunne overbevise Dig om, at den Plante, jeg formaaer at sætte istedet, vilde blive Dig det eneste sande Livsenstræ. Naar jeg nu tilsidst faaer sagt Dig, hvad jeg maa og skal sige, betænk saa selv, hvad Du har at gjøre!«

Her standsede Don *Athanasio* et Øieblik, betragtede mig med tankefuldt Blik og ridsede, med nedbøiet Hoved, i Sandet med sin Stav. Jeg sad spændt og forventningsfuld efter, hvad han nu vilde fremføre.

Endelig vedblev han i en rolig Tone, der dog lidt efter lidt blev mere bevæget: »Hvad Du faaer at høre, er en Hemmelighed, der, skjøndt først betroet mig under det helligste, under Skrifttemaalets Segl, dog er af den Natur, at jeg siden har forstaaet, hvorlunde det kunde og maatte blive min Pligt, i det Mindste til Dig, min Søn! at aabenbare Dig en Deel deraf. En Kvinde, den yndigste Guds Skabning, en reen Engel paa vor fortabte Jord, har fattet en uslukkelig Kjærlighed til Dig! Du betragter mig saa forbauset? Er Du endnu saa uerfaren, at Du ikke veed, hvad Kjærlighed er? eller er det muligt, at et nordisk Hjerte skulde være koldt og utilgjængeligt for dette Himlens Sendebud, der ligesaa ofte kan paa sine Vinger hæve os til et Paradis, som naar det misforstaaes, styrte os til det dybeste Gehenna. Hun elsker Dig. Hvorfor? O, dette Spørgsmaal vil jo vel Ingen gjøre, som selv een Gang har elsket! Hvad elsker man hos den Elskede? Hvad er det, der fører to Hjerter sammen og gjør dem til Eet? Veed man det? Nei, det er 303 et helligt Mysterium, en uløselig, sød Gaade. Hun elsker Dig; ikke Dit Aasyn, ikke Din Persons udvortes Fremtræden, ikke Din udødelige, begavede Aand, ikkeheller fordi Du har gjengivet hende til det kjære Liv og al dets Rigdoms Fylde! - Du veed eller aner nu, hvem jeg taler om? Fatter Du den Salighed, at være Gjenstanden for en saadan Engels reneste, ømmeste Følelser? at være Den, for hvem hendes nysudsprungne, jomfruelige Hjerte har følt den første søde Ængstelse? Frygt ikke for Fremtiden. Trods den store Afstand mellem Eders Kaar, er jeg overbeviist om, at Alt vil ende vel, hvis *Du* kun vil. Hendes ædle Broder, vor naadige Hertug, der elsker denne Søster over Alt i Verden, vil, det veed jeg med Vished og er bemyndiget til at sige Dig det, stille Dig i enhver Henseende paa et saadant Standpunkt i det ydre Livs Forhold, at denne Afstand vil synes ringe, eller maaskee ganske svinde. Det kommer altsaa kun an paa Dig selv, om Du vil gribe denne timelige Lykke som et Vink fra Himlen til at føres paa den rette Vei til den *evige*; thi vide maa Du, at uden *dette*, er Du for stedse udelukt ogsaa fra dette jordiske Paradis, der saa straalende aabner sig for Dig! - Svar ikke nu strax; men i Dit stille Hjem gaae paa Raad med Dig selv; og dertil skjenker en Olding Dig sin bedste Velsignelse! Fred være med Dig!«

Den gamle Mand reiste sig og lagde sin sittrende Haand paa mit Hoved. Jeg greb hans Haand, og overvældet af de besynderligste, mig hidtil ukjendte Følelser, fuld af indvortes begyndende Kamp og Forvirring, trykkede jeg den taus til mine Læber og gik som i en Drøm ud af Klosteret.

304

Det var Nat, Stjernerne tindrede paa Himlen og tusind lysende Insecter glimrede mellem det Grønne, medens jeg som beruset vandrede paa den smalle Fjeldstie tilbage til *Bellagioja*. Min Tjener, *Martin*, havde ventet mig, som det lod, med Længsel og Uro; saaledes maatte jeg i det Øieblik udtyde hans næsten overdrevne Glæde ved at see mig igjen. Han lod ogsaa nogle Ord falde om, at disse Besøg i Klosteret ikke huede ham, og yttrede det Ønske: »gid vi vare vel herfra; thi her kommer ikke noget Godt ud af Alt dette!« Jeg agtede ikke stort paa hans Ængstelse og modtog med Ligegyldighed den Efterretning, at min *Ven*, den unge Læge, Don *Marcello*, just nylig var ankommet fra Florents for at indhente Kundskaab om Prindsessens Befindende. Lidt efter min Hjemkomst traadte han ind i mit Værelse, viiste mig sin sædvanlige Venlighed og overøste mig med Lykønskninger til det Mirakel, jeg havde gjort. Men i hans Ørne laae der en Lumskhed, der, uagtet min indvortes stærke Bevægelse, ikke undgik mig. Det var mig saare kjært, at han snart forlod mig; og, alene med mine Tanker, vankede jeg den halve Nat op og ned, beleiret og bestormet af en Fjende, jeg

havde al Kraft behov til at bekjæmpe. Jeg nægter det ikke, den Udsigt, der var aabnet mig til en saa svimlende Høide, den glimrende Fremtid, som laae for mig, men fremfor Alt det dyrebare, skjønnne Klenodie, der saa uanet, saa aldeles uformodet blev mig tilbudet, og til hvilket det aldrig i mine Tankers Løndom var faldet mig ind at udrække min Haand, gjorde mig saa ør, rystede mine stærkeste Forskandsninger i deres dybeste Grundvolde, og afstedkom en saadan Forvirring, en saadan Strid i mit 305 Indre, at jeg stundom i Kampen troede at skulle bukke under eller miste min Forstand. Jeg kunde ikke bede, - jeg turde ikke! - jeg vidste ei, hvordan jeg turde! - Endelig kastede jeg mig paa mit Leie og henfaldt i en urolig Slummer. Da havde jeg en Drøm. Det forekom mig, som om jeg saae min afdøde Fader og Moder sidde i Skyerne, hver paa sin Side af en aaben Ligkiste; i Ligkisten laae jeg selv. Min Fader vilde lægge sin Haand paa mit Hoved til Velsignelse, min Moder vilde kysse min blege Pande; men Ligkisten sank stedse dybere og dybere for dem og indhylledes tilsidst aldeles i kulsorte Skyer, medens de Begge jamrende skjulte deres kjære, velkjendte Ansigter i Hænderne. Da traadte der en Mand hen til dem, iført en sort, folderig Præstedragt. Paa den brede, kraftige Pande, de kjække Øine og den trodsige Mund gjenkjendte jeg ham; det var Doctor *Morten Luther*. Med sin ene Haand trak han de sorte Skyer, som skjulte mit Dødsleie, tilbage, ret som man drager et tungt Ligklæde bort, med den anden greb han kraftigt min Arm og tilraabte mig med tordnende Stemme: »Stat op og følg mig paa den rette Vei!« Og jeg følte hans mandige Kraft gennemstrømme mit svage, blødagtiggjorte Væsen, jeg reiste mig rask, aabnede de tunge Øielaag, som efter en hæslig Beruselse, og vankede ved hans Side. Da stod jeg med Eet i en blomstrende Dal, mine Forældre var der ogsaa, de omfavnede mig, den Levendegjorte, med tusind Taarer og Velsignelser; men langt, langt borte i det taagede Fjerne saae jeg Prindsessen mellem en lang Række af Nonner, selv iført det hvide Slør, lidt efter lidt at svinde for mit Blik. Og det Hele svandt; min 306 Slummer blev rolig, til Morgensolen hævede sig over Klippernes Tinde. Med lettet, freidigt Hjerte sprang jeg op, jeg kastede mig paa mit Ansigt og bad; og jeg kunde bede! Fristelsen var veget fra mig. Med Kjækhed saae jeg *fremad*; men *tilbage* paa Kamppladsen kastede jeg mit Blik kun med en Art af usselig. Medlidenhed med mig selv. Hvor ussel, hvor svag havde jeg ikke været i disse Tvivlens *Ti* mer! Hvad var det vel, jeg havde havt at overvinde? Kun Ære, Rigdom, Skjønheds blændende Tillokkelser havde søgt at overmande mig. Jeg vil ikke gjøre mig bedre, end jeg er: hvis den stærke Fiende havde stillet sig i Marken imod mig, da var jeg visselig segnet; men - jeg *elskede* hende jo ikke!«

»Nu vil Han nok bilde mig noget ind, Mester *Ole*?« raabte *Abigael* leende, »hvorfor skulde Han ikke kunne elske den kjønne, fornemme Prindsesse?«

»Hvorfor?« spurgte Herr *Oluf Borch* med en Blanding af Forundring og Forlegenhed, »det er i Sandhed et sært Spørgsmaal, Hun gjør mig der, min Hjerte! Forstaaer Hun det ikke selv, saa trøster jeg mig neppe til at forklare det. Nok er det, jeg elskede hende ikke, og deri havde jeg mit stærkeste Vaaben mod Fristelsen; og den Lethed, hvormed jeg overvandt denne, borger mig for Sandheden deraf. Jeg skammer mig næsten ved Kampens Smerte! En Brøde havde jeg ikke paa mit Hjerte; den dybe Ærbødighed og tilbageholdende Ærefrygt, hvormed jeg altid nærmede mig min høie Patient; den store Priis, jeg satte paa hendes yndefulde og angeneme Omgjængelse, *den* Art af Kjærlighed, som en Læge saa naturligt maa fatte for den, han har været saa lykkelig at udrive af Smertens eller Dødens Favn, tillod mig 307 aldrig i min Færd at glemme eller at overskride den fjerne. Grændse eller at overspringe det uhyre Svælg, som Forholdene havde lagt imellem os, og kunde heller aldrig have indgivet Prindsessen den Tanke, at jeg nærede andet end sømmelig Agt og Ærbødighed for hende. Hvor kunde jeg vove at ane Sligt? Ingensinde glimtede en saadan forvoven Tanke frem i min Sjæl!«

»Naa, hvad blev der saa af?« sagde *Abigael* utaalmodig, »hvad sagde saa Prindsessen til den Kurv?«

»Jeg gav hende den ikke selv,« sagde den Lærde smilende, »jeg gik til Klosteret og gjentog i Korthed for Abbeden min faste Beslutning, for ingen, selv den høieste Priis i Verden at ville eller kunne vende min Fod fra den Vei, som jeg ene troede at føre til Frelsen; men ikke med eet Ord nævnte jeg den unge Fyrstinde, og ikkeheller Don *Athanasio* berørte mere denne Sag. Men af hans Ansigts Udtryk, af hans Holdning og den Maade, hvorpaa han optog mit afgjørende og bestemte Svar, sluttede jeg, at dette Udfald af Sagen var ham kjært, og "at han selv kun, tvungen ved sin høie Fosterdatters Villie, havde paataget sig denne sære Mægling.

I nogle Dage saae jeg hende ikke; thi hun holdt sig indsluttet i sine Gemakker, og kun Abbedens hyppige Besøg hos hende, hans bekymrede Miner, hans Bestræbelser for at berolige ogsaa mig, skjøndt jeg vel vogtede mig for at lade see den Uro, jeg i Grunden følte, overbeviiste mig desværre fuldelig om, hvor meget det kostede ham at besværges den Storm af Lidenskab og Sorg, der maatte rase i hendes ungdommelige, varme Hjerte. Min Samvittighed havde Intet at bebreide mig; jeg kunde endog 308 nu og da med en forfængelig Selvtilfredshed bilde mig ind at have viist mig som en hæderlig Helt; men Bevidstheden af, at jeg egentlig Intet havde havt at bekjæmpe, som var Talen værd, fremstillede mig hendes Kamp saameget haardere og hendes Ydmygelse saa meget bittere.

I denne Sindstilstand var det mig næsten uudstaaeligt bestandig at være beleiret af Don *Marcello*, der med paatrængende Venlighed sneg sig efter mig, hvor jeg saa gik eller stod. Han var hos mig Morgen og Aften; saa ofte han kunde, delte han ogsaa mine Maaltider.

En Eftermiddag, da vi just sad ved et lille Marmorbord ved det aabne Vindue og en Tjener havde bragt os en liden Vesperkost, bestaaende af Frugt, Ost, Brød og Viin, traadte Prindsessens fortroligste Kammerfrøken ind og leverede mig et lidet beskrevet Blad. Jeg gik ind i et Sideværelse og læste følgende Ord: »Drik ikke oftere med *Ham!*« skrevne med Prindsessens egen Haand.

Vinket var tydeligt nok!

Da jeg igjen traadte ind til Don *Marcelle*, forekom det mig, som om han hurtigt gjemte et Papir indenfor sin Kofte, og da jeg satte mig ned ved Bordet, bemærkede jeg, at han alt havde skjenket af den mørkerøde, toskanske Viin i begge de slebne Glas, som stode for os. Jeg lod, som Intet var, og gav mig roligt til at spise nogle Druer og Mandler.

Da sagde den unge Læge smilende: »Jeg har hørt fortælle, hvorlunde det er Skik og Brug i Eders nordlige Lande, at Mænd, som agte og elske hinanden, naar de ville slutte Venskab, besegle dette paa 309 en høitidelig Maade ved at tømme et Bæger tilsammen. Skulle nu ikke vi To,« vedblev han, i det han greb det foran ham staaende Bæger, »som jo nu ere saa gode Venner og Brødre i Kunsten, og som have, om end ei i Ord saa dog i Gjerningen, sluttet Broder skab, ogsaa besegle vore Hjerters Pagt paa en lignende Maade? og derhos love med Troskab at mindes hinanden, naar vi leve fjernt hver paa sit Sted?«

Jeg rakte alvorlig min Haand ud, han satte sit Glas og slog sin Høire i min.

»Ja,« svarede jeg, »saaledes er det Skik i mit Land; men til den høitidelige Ceremonie hører endnu et Tegn paa, at man har en fast, urokkelig Tro paa hinanden, at man vil dele Alt med hinanden, og dette Tegn bestaaer deri, at man vexler Bægrene!« og med disse Ord greb jeg hurtigt hans eget Glas og bød ham med en Haandbevægelse at tage mit. Han blegnede og hans Øine betragtede mig skummelt.

»Naa, hvorfor drikker I ikke?« vedblev jeg, idet jeg hævede den fulde Pokal. Han stirrede taus og ubevægelig paa mig.

I dette Øieblik aabnedes Fløidørene til Værelset, og Prindsesse *Laura Maria* af *Medici* traadte hurtigt ind, efterfulgt af et Par Cavalierer og en Vagt. Hun var bleg, og hendes sorte Øine lynede. Paa et Vink af hende greb Tvende af Vagten den forstenede Læge og holdt hans Arme fast. Han rystede som et Espeløv, Tænderne klappede i hans Mund og forgjæves forsøgte han paa at knæle.

»I har dog vel ikke drukket? Ved alle Helgene! drik ei!« sagde Prindsessen, henvendt til mig.

310

»Endnu ikke, naadigste Fyrstinde!« svarede jeg, »men *nu* tømmer jeg trøstigt dette Bæger: Himlen beskytte Eder og Eders ædle Stamme!« og jeg uddrak Bægeret tilbunds.

»Ha, nu er I Dødens Mand!« skreg hun og vilde holde mig tilbage.

»Nei,« svarede jeg, »en Engel fra Himlen har frelst mig! Her staaer Dødens Kalk, som var iskjenket for mig!« og pegede paa Don *Marcellos* Glas.

»Himlen være lovet og priset i al Evighed!« udbrød Prindsessen, »at jeg ikke kom for silde med min Advarsel! Den hellige Guds Moder har aabnet mine Øine for denne Forræders lumske Raad. Bind ham! og undersøg ham nøie! Dette Glas med dets Indhold skal, velforseglet, sendes med til Florents, hvor min Broders Retfærdighed og Forbrydelsens Følger vente ham!«

Man knappede den Fangnes Kofte op og et Papir faldt ud, hvori var svøbt en lille Æske, hvis Indhold jeg ved første Øiekast erkjendte for at være Rottekrudt.«

»Ih naa!« raabte Abigal leende, »der var I da nær ved det!«

»Prindsessen,« vedblev Herr *Oluf Borch* alvorlig, »betragtede mig taus nogle Øieblikke, og det var tydeligt at see, i hvor stor Bevægelse hun var og hvorledes hun syntes at vakle i sin Beslutning. Endelig traadte hun nærmere til mig og sagde, uhørt af de Omstaaende: »Reis og vær lykkelig! I har frelst et Liv, som tilhører Eder! nu har jeg ogsaa frelst *min* Deel!«

Hun rakte mig sin Haand; jeg bøiede mig og kyssede 311 den taus og med Taarer. Derpaa forlod hun mig, og dette var den sidste Gang, jeg saae hende.

Tidligt næste Dag begav jeg mig til Florents, hvor jeg af Hertugen blev modtaget med stor Naade. Han befalede mig endnu i nogen Tid at forblive ved sit Hof og overvældede mig med den ene Æresbeviisning og den ene Gave efter den anden. Ogsaa med min Ven, den lystige Sanger *Francesco Redi*, mødtes jeg ofte og tilbragte i hans og endeel andre Lærdes og Kunstneres Selskab mangan glad Aften.

Efter en Maanedes Forløb sad jeg atter, i Selskab med min trofaste *Martin* og nogle andre Reisende paa

Hestens Ryg og red med lystigt Mod henad Veien, der fører fra Florents til Pisa. Underveis naaede vi en stor Transport af Forbrydere, der under stærk Vagt og lænkede til hinanden, ligesom Qvæg bleve drevne til deres Bestemmelsessted, Galeierne i den store vidtberømte Søhavn Livorno. Da vi kom paa Siden af Sværmen og vilde ride forbi, løftede Een af de Lænkebundne sit mørke, forvildede Aasyn imod os; hans gnistrende Blik traf mit, han udstødte en fæl, hylende Latter og de forsmædeligste Forbandelser strømmede fra hans Læber, da han gjenkjendte mig. Det var Don *Marcelle*. Een af Vagten svang en Svøbe over hans Hoved, jeg satte Sporerne i Siden paa min Kleppert og kom dem snart af Syne; men *den* Latter og *det* Smertenshyl forfulgte mig længe og jeg mindes det endnu kun med Gysen! - Seer Hun, min søde Hjerte! Dette er Historien om den Priridsesse, som jeg kunde have faået til Kone!«

Herr *Oluf Borch* taug stille og saae tankefuld ned for sig; ogsaa det blonde Pigebarn syntes beskjeftiget 312 med sine Tanker. Da opdagede hans stirrende Øie paa det hvide, skurede Gulv en langagtig, mørk Plet. I den Formening, at det var Noget, hans unge Elskerinde havde tabt, bukkede han sig ned og tog det op. Det var en hørirød Hanefjer, øiensynligen affalden af en Hatte Plumage. Han holdt den hen for Lampens Lys og spurgte smilende: »See her, hvad jeg fandt paa Gulvet! hvad er det?«

Abigael blev ligesaa hørirød i Ansigtet som Hanefjeren, men svarede meget sindigt, med rynket Fande, ligesom hun tænkte sig om: »Gud veed, hvor dog det kan være kommet her! det kan jeg slet ikke begribe! Vi bruge saamæn ingen røde Fjer her i vort geistlige Huus! - Men hør,« afbrød hun sig derpaa selv hurtigt, »Han har saa tidt lovet mig, at ville synge noget for mig, men det Løfte har Han endnu aldrig kunnet beqvemme sig til at holde. Nu har Han fortalt; syng nu ogsaa lidt! Han mener vel, jeg er en ufornøjelig Een, der baade vil have i Pose og i Sæk?«

»Jeg synger kun saare slet, min venlige *Abigael!* men imidlertid, kan det forskaffe Hende nogen Moro, saa vil jeg for den Sags Skyld gjerne give min slette Stemme til Priis!«

Med disse Ord tog Herr *Oluf Borch* en stor Luth, som laae paa Bordet, i Haanden og begyndte uden videre Forspil:

»Rosen sidder paa Thronen -«

»Ih, min Gud!« raabte den unge Pige uvilkaarlig og en blussende Purpur strømmede atter over Ansigtet og den sneehvide Hals.

313

»Kjender Hun den Vise, min Hjerte?« spurgte Doktoren lidt forundret.

»Nei - jo - nei! jeg kjender den ikke, troer jeg,« stammede *Abigael*, »nei, jeg stødte mig kun lidt paa Tenen! Bliv kun ved og syng!«

»Visen blev mig sendt forleden paa et trykt Blad blandt mange andre nye Sager fra vor Bogfører *Moltke*,« sagde han, »jeg fandt den ret kjøn, og Tonen er jo bekendt nok. Det er sagtens et Hjertes-Udbrud fra en Forelsket til hans Udkaarne. Forfatterens Navn stod ikke derpaa.« Og han vedblev:

Rosen sidder paa Thronen,
Hun haver den største Magt;
Hun bærer Sceptret og Kronen
For alle Blomsters Pragt.

I Vaarens Høitiidsklæde
Sees Lilie, Nellik, Viol
Ydmygelig fremtræde
For hendes Dronningestol.

Syringer og Akkeleier,
Reseda med Tusindfynd
For hendes Fod sig neier
I deres rigeste Pryd.

De aabne de gyldne Skaaler,
Da dufter den hele Krands;
Men Rosen dem overstraaler,
Som Solen Stjernernes Glands. -

- Mig blomstrer i Sands og Sinde
En Flor udaf Tanker frie;
For Dig de alle maa svinde,
Thi Du er Rosen deri!

Medens den Lærde med en stærk, men uøvet og raa Stemme ganske simpelt sang disse Rum, sad den unge Pige nedbøiet og, som det syntes, ivrigt beskjeftiget med sin Teen, som om Strængen var uredt; hendes Kinder blussede, et listigt Smil krusede sig over den lille Mund og de fine Næseborer sittrede. Da slog Klokken ni paa en nærliggende Kirkes Uhr.

»Det er silde, Klokken er alt ni,« sagde Herr *Oluf Borch*, »hun længes vist efter Hvile, min Skat! og jeg har vel endda utilbørlig trættet Hende med min lange Fortælling!«

»Nei Han har saamæn faaet Tiden godt til at gaae!« sagde *Abigael* og reiste sig. »Ja men hør! at han dog ikke tog den deilige, fornemme og rige Prindsesse! det kan jeg ikke begribe! det er jo næsten fabelagtigt!«

»Saa *det* kan Hun ikke forstaae?« sagde han smilende, »det forekommer mig dog ret begribeligt. Og desuden takker jeg nu Gud, at det ikke skeete,« lagde han smigrende til, »thi saa havde jeg ikke været den Lykkelige, jeg *nu* er!«

»Aa jo vist havde Han saa! men Han kjendte ikke dengang sit Bedste!« sagde Jomfruen og rakte ham sin lille, trinde Haand, som han ærbødigt kyssede. »Nu maa han smukt tage tiltakke her!«

Hun greb med disse Ord Lampen paa Bordet og fulgte sin Fæstemand ud i den yderste, store Stue. Men da han nu langsomt skred foran hende henad det siirlige Teppe og nærmede sig til Stolen, hvor hans Kappe laae, bemærkede han i eet af de store, klare, ved Siden af Udgangsdøren hængende Speile, at *Abigael* med smilende Mund og tindrende Øine, idet hun fulgte ham, efterabede hans haltende Gang! 315 og at *Pernille*, der ogsaa fra en Sidedør var kommet ind for at melde Tjenerens Komme, stod der med begge Hænder i Siden og havde største Møie med at holde Latteren tilbage! Dette Syn greb ham med Dødens Bitterhed, og det løb ham iiskoldt ned ad Ryggen. Men rolig kastede han sin Kappe om Skuldrene, tog Baret og Stok og traadte med et venligt »Godnat!« ud paa Trappegangen. Med langsomme Fjed gik han ned ad den første Afdeling, medens det susede for hans Øre og Blodet stemmede sig til Hjertet; men her matte han et Øieblik staae stille. Han lænede sig til Rækværket og trak Veiret med Besvær. Da hørte han Jomfruens og Stuepigens skingrende Latter tabe sig i de indre Væreiser. Han steg ned til Gadedøren, hvor den gamle Tjener ventede ham med Lygten; men da denne ved Skinnet af Lyset havde opdaget sin Herres forvirrede, blege Ansigtstræk, greb han ham under Armen med en bekymret Mine for at lede ham ned ad Steentrinene, i det han hviskede: »Men, Herregud! hvad er der dog paafærde?« Dog *Oluf Borch* rev sig løs, hævede Hovedet rask, slog Kappen tæt om sig og ilede med faste, hurtige Skridt hjem til sin eensomme Bolig.

Dagen efter sendte han Jomfru *Abigael* et Brev, som *han* havde skrevet med blødende Hjerte, men som *hun* læste med Smil og høi Glædesrødme paa Kinderne. Ogsaa Formynderen, hans Højærværdighed Provst *Ursinus*, fik et Brev i samme Anledning; og var dette Brev saaledes stilet, at det maatte fjerne al Ulempe fra denne Kant for den unge Pige.

Aaret efter i Februar Maaned, paa en smuk, klar Fredag-Formiddag saae man et Bryllupstog langsomt 316 og høitideligt at bevæge sig hen over den frosne Steenbro paa Høibro Plads og nærme sig til St. Nikolai Kirke. I Spidsen gik en ung, rank, velvoxen Karl, riigt og broget paaklædt; paa Hatten vaiede en Plumage af høirøde Fjedre. Ved hans Side gik med rødmende Kinder og sædeligt nedslagne Øine Bruden, Jomfru *Abigael Søfrens* Dotter *Glud*; en Sværm af Slægt og gode Venner fulgte efter og Toget sluttedes af Tjenere og Staldkarle i de *Poviskers* Liberie. Herr Doctor *Ursinus* holdt Vielsen og et stort Bankett, foranstaltet paa Raadhuset, endte den glade Dag.

Men omtrent en Snees og nogle Aar senere reiste der sig i Kannikestræde en stor, grundmuret Gaard. Den blev indrettet til Bolig for et lidet Antal flittige, trængende Studenter, og, opbygget for Penge, som Herr *Oluf Borch* dertil havde testamenteret, ifølge hans Villie kaldet Collegium Mediceum.